

Individuálna výročná správa

Obce Volica

za rok 2018

Ing. Monika Rohaľová
starostka obce

OBSAH	str.
1. Úvodné slovo starostu obce	3
2. Identifikačné údaje obce	3
3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	3
4. Poslanie, vízie, ciele	3
5. Základná charakteristika obce	3
5.1. Geografické údaje	3
5.2. Demografické údaje	3
5.3. Ekonomické údaje	3
5.4. Symboly obce	3
5.5. História obce	4
5.6. Pamiatky	4
5.7. Významné osobnosti obce	4
6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	
6.1. Výchova a vzdelávanie	4
6.2. Zdravotníctvo	4
6.3. Sociálne zabezpečenie	4
6.4. Kultúra	4
6.5. Hospodárstvo	5
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	5
7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2018	6
7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2018	10
7.3. Rozpočet na roky 2019 - 2021	10
8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva	12
8.1. Majetok	12
8.2. Zdroje krytia	12
8.3. Pohľadávky	13
8.4. Záväzky	13
9. Hospodársky výsledok za rok 2018 - vývoj nákladov a výnosov	14
10. Ostatné dôležité informácie	13
10.1. Prijaté granty a transfery	13
10.2. Poskytnuté dotácie	14
10.3. Významné investičné akcie v roku 2018	14
10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti	14

10.5 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	14
10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	14

1. Úvodné slovo starostu obce

Vážení spoluobčania,

rok 2018 môžeme hodnotiť ako rok náročný, no v skutočnosti úspešný, čo nám dokazuje aj výročná správa obce za rok 2018, kde môžeme vidieť aktuálny stav obce a dosiahnuté výsledky uplynulého roka. Z pohľadu, čo sa týka investičných aktivít pokladám za dôležitú dotáciu zo štátneho rozpočtu MV SR na výstavbu hasičskej zbrojnice. Zvlášť za významné považujem aj rekonštrukciu kamenného múra pri Gréckokatolíckom chráme, nakoľko tam dochádzalo k erózií pôdy. Z Enviromentálneho fondu v rámci Programu obnovy dediny sa zrealizovala výstavba oázy oddychu pri studničke Volica.

Vo vízií obce naďalej zostávajú rozpracované projekty rekonštrukcia Obecného úradu, obnova vodovodných rozvodov po obci.

V roku 2018 obec Volica žila bohatým kultúrnym a spoločenským životom. Prostredníctvom dotácií boli podporované akcie v oblasti kultúry, vzdelávania, ochrany životného prostredia. V obci každoročne organizujeme súťaž DHZ s medzinárodnou účasťou hasičov z Poľska, Deň matiek spojené s divadelným predstavením, Hasičský ples, Mikuláš.

Veľká vďaka patrí v uplynulom volebnom období 2014 – 2018 poslancom obecného zastupiteľstva, pracovníkom obecného úradu, členom DHZO ako aj občanom obce, ktorí prispievajú k rozvoju obce ako aj ku kultúrnemu životu našej obce.

2. Identifikačné údaje obce

Názov: Obec Volica

Sídlo: Volica 64, 067 01 Volica

IČO: 00323721

Štatutárny orgán obce: Ing. Monika Rohaľová starostka obce

Telefón: 0577394113, 0918109918

E-mail: ouvolica@gmail.com

Webová stránka: www.volica.sk

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starosta obce: Ing. Monika Rohaľová

Zástupca starostu obce: Jaroslav Firkal'

Hlavný kontrolór obce: PhDr. Vladimír Kokuľa

Obecné zastupiteľstvo: Jaroslav Firkal'

Jozef Petrovaj

Ing. Ladislav Hlohinec

Ing. Ján Andreanin

Iveta Kuliková

Komisie:

komisia podľa čl. 7 ods. 5 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov

predseda komisie: Jozef Petrovaj

člen komisie: Ing. Ladislav Hlohinec
Iveta Kuliková

komisia finančná:

predseda komisie: Ing. Ladislav Hlohinec

člen komisie: Jaroslav Firkal'
Jozef Petrovaj

komisia pre ochranu verejného poriadku:

predseda komisie: Ing. Ján Andreanin

člen komisie: Iveta Kuliková
Ing. Ladislav Hlohinec

Obecný úrad:

- je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce. Zabezpečuje organizačné a administratívne práce. Prácu obecného úradu organizuje starostka obce.

4. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce: starostlivosť o všestranný rozvoj územia obce a o potreby jej obyvateľov.

Vízie obce: zvýšenie kvality života v obci, dobudovaním infraštruktúry a podporou rozvoja dostupnosti obchodných a sociálnych služieb a služieb zdravotnej starostlivosti.

Ciele obce: zvýšenie kvality života občanov obce, podpora podnikateľského prostredia a vytvárania nových pracovných príležitostí, skvalitňovanie životného prostredia v obci, efektívne vyžívanie prírodných zdrojov environment. Zvýšenie efektívnosti vzájomnej spolupráce v rámci obce ako i región, resp. mikroregiónu.

5. Základná charakteristika obce

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

5.1. Geografické údaje

Geografická poloha obce : Obec Volica leží v Nízkych Beskydách, v doline horného toku rieky Laborec, v okrese Medzilaborce, Prešovský kraj. Chotár je charakterizovaný mierne členitým až svahovitým terénom.

Susedné mestá a obce : Čabiny, Radvaň nad Laborcom, Zbudská Belá

Celková rozloha obce : 540 ha

Nadmorská výška : 254 m

5.2. Demografické údaje

Hustota a počet obyvateľov : 54,38 obyv./km²

Národnostná štruktúra : slovenská, rusínska

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu : grécko-katolícke, pravoslávne

Vývoj počtu obyvateľov :

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Počet obyvateľov	316	303	293	290	285	284	279	268

Prirodzený prírastok sa za v posledných rokoch pohybuje v mínusových hodnotách. Na tomto prírastku sa v podstatnej miere podieľala najmä migrácia obyvateľstva. Pomer medzi zomrelými a narodenými obyvateľmi je za posledné desaťročie výrazne nepriaznivý.

5.3. Ekonomické údaje

Nezamestnanosť v obci : 12,52

Nezamestnanosť v okrese : 10,73

5.4. Symboly obce

Erb obce :

5.5.

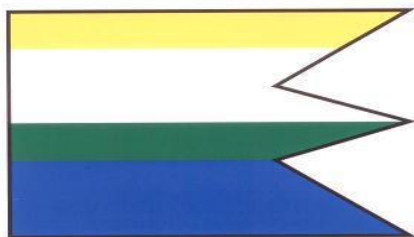
Erb obce : **VOLICA /ML/**

Súčasný obecný erb vychádza z pečatidla z 18. storočia. Na dokumente z roku 1865 sa nachádza odtlačok pečatidla s vyrytým na pažiti stojacim baranom. Kruhopic tohto pečatidla znie: *VOLYICZA HELYSÉGE PETSÉTJE.

V modrom poli štítu na zelenej trávinatej pažiti strieborný ((biely) býk so zlatými (žltými) rohami a kopytami v ľavom hornom rohu štít malý zlatý (žltý).

Vlajka obce : Vlajka obce pozostáva zo štyroch pozdĺžnych pruhov, vo farbách žltá, biela, zelená, modrá ukončená tromi cípmi, t. j. zástrihmi,

VLAJKA OBCE VOLICA

PEČATE OBCE VOLICA

Pečať obce :

5.6. História obce

Pôvodne rusínska obec patrila v rámci administratívno-správneho členenia Uhorska (Slovensko do roku 1918 bolo súčasťou Uhorska) do Zemplínskej stolice a od 19. storočia do Zemplínskej župy. V rámci Zemplínskej župy tvorila súčasť humenského a neskôr medzilaboreckého okresu.

Od druhej polovice 19. storočia Volica patrila do obvodu vyšnočabinského notariátu a matričného obvodu a po jeho rozdelení na prelome 19. a 20. storočia notariát a matrika pre Volicánov sídlila vo Vyšnej Radvani (tu bol aj poštový úrad).

Prvá písomná správa

Sídliisko založil šoltýs (dedičný richtár) s usadlíkmi najneskôr začiatkom 15. storočia na majetkoch zemanov zo Zbudského Dlhého či Zbudze.

Do dnešných dní prvý hodnoverný písomný doklad o tejto obci poznáme z roku 1415. Ide o súdnu listinu týkajúcu sa rodinného sporu medzi šľachticmi zo Zbudze, v ktorých išlo aj o majetkové podiely v dvoch Voliciach, a to Nižnej a Vyšnej. Pravdepodobne pôvodne existovala iba jedna Volica, ktorá sa pred rokom 1415 nakrátko rozdelila na dve samostatné obce, a to Nižnú a Vyšnú Volicu.

Donedávna neoprávnene uznávaná prvá písomná správa o Volici z roku 1405 sa vzťahuje na celkom inú stredovekú zaniknutú lokalitu Volicu (dedina ležala neďaleko Lesného a Nacinej Vsi. Týka sa jej písomná správa aj z roku 1405 a v neskorších písomnostiach vystupovala pod názvom

Volicza). Potvrdzujú to nedávne publikované výsledky z vedeckých výskumov dvoch vynikajúcich slovenských historikov stredovekárov PhDr. Jána Beňku a univerzitného profesora Ferdinanda Uličného.

Volica je prevažne rusnácka - rusínska - obec na severovýchodnom Slovensku v okrese Medzilaborce na hlavnej ceste Humenné -Medzilaborce.

5.7. Pamiatky

Grécko-katolícka cerkev Nanebovstúpenia Panny Márie pochádza z roku 1796.

5.8. Významné osobnosti obce

PaeDr. Ivan Pajtaš riaditeľ Gymnázia Arm. gen. L. Svobodu v Humennom

PhDr. Ivan Hopta, Csc poslanec PSK

6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

6.1. Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

Základná škola s materskou školou Michala Sopiru Radvaň n/Lab. a ZŠ Čabiny

6.2. Zdravotníctvo

Zdravotnú starostlivosť občanom obce je zabezpečovaná privátnymi ambulanciami

- zmluvného praktického lekára a stomatologickej ambulancie v zdravotnom stredisku Radvaň n/Lab. Časť občanov obce na základe voľného výberu lekárov využíva služby praktických lekárov a stomatologických ambulancií v okresnom meste Medzilaborce, poprípade podľa sídla pracoviska aj iné. Odborné lekárske ošetrenia boli zabezpečované v Nemocnici v Humennom

6.3 Sociálne zabezpečenie

Obec v roku 2018 neposkytovala žiadne sociálne služby. Sociálne služby pre obec zabezpečujú zariadenie sociálnych služieb v okrese Medzilaborce a Humenné

6.3. Kultúra

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje : obecný úrad organizovaním kultúrnych podujatí, deň matiek, vystúpenie folklórnych mužských a ženských tanečných a speváckych súborov, vystúpenia domácich umelcov, športové podujatia súťaž dobrovoľných hasičov a futbalový turnaj o pohár starostky obce.

6.4. Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

Tričáková Helena, predaj tovaru, počet zamestnancov 2

Obec Volica, samosprávne funkcie, počet zamestnancov v roku 2018 bol celkovo 6.

Viktor Fedorco – ťažba a spracovanie dreva.

Najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba v obci :

Diemil s.r.o Radvaň n/Lab. poľnohospodárska prvovýroba, rastlinná a živočíšna. Uvedený subjekt obhospodaruje všetku poľnohospodársku pôdu zahŕňajúcu ornú pôdu, lúky a pasienky v katastri obce.

Najvýznamnejší priemysel v obci :

Drevopal Firkaľ Bartolomej - spracovanie dreva

Najväčším zamestnávateľom na území obce z pohľadu vlastnej činnosti a činnosti ním

zriadených subjektov bol v roku 2013 Drevopal Firkaľ Bartolomej , Diemil s.r.o Radvaň n/Lab.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že hospodársky život v obci sa bude orientovať na : poľnohospodárstvo, lesného hospodárstvo a poskytovanie služieb.

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2018.

Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2018 bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako vyrovnaný.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2018.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 4.12.2017 uznesením č. 17/2017

Rozpočet obce bol zmenený dvakrát:

- prvá zmena schválená dňa 29.6.2018 uznesením č. 11/2018
- druhá zmena schválená dňa 5.12.2018 uznesením č. 13/2018.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2018.

7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2018

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31.12.2018	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	72273,00	143380,83	142594,80	99,45
z toho :				
Bežné príjmy	72273,00	91738,92	90952,89	99,14
Kapitálové príjmy		46185,85	46185,85	100,00
Finančné príjmy		5456,06	5456,06	100,00
Výdavky celkom	72273,00	137743,02	137820,31	100,06
z toho :				
Bežné výdavky	72273,00	87412,01	87489,30	100,09
Kapitálové výdavky		47884,11	47884,11	100,00
Finančné výdavky		2446,90	2446,90	100,06
Rozpočet obce		5637,80	4774,49	

7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2018

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2018 v EUR
Bežné príjmy spolu	90 952,89
z toho : bežné príjmy obce	90 952,89
Bežné výdavky spolu	87 489,30
z toho : bežné výdavky obce	87 489,30
Bežný rozpočet	3 463,59
Kapitálové príjmy spolu	46 185,85
z toho : kapitálové príjmy obce	46 185,85
Kapitálové výdavky spolu	47 884,11
z toho : kapitálové výdavky obce	47 884,11
Kapitálový rozpočet	-1 698,26
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	1 765,33
<i>Vylúčenie z prebytku/Úprava schodku</i>	256,10
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	1 509,23
Príjmové finančné operácie s výnimkou cudzích prostriedkov	5 456,06
Výdavkové finančné operácie s výnimkou cudzích prostriedkov	2 446,90
Rozdiel finančných operácií	3 009,16
PRÍJMY SPOLU	142 594,80
VÝDAVKY SPOLU	137 820,31
Hospodárenie obce	4 774,49
<i>Vylúčenie z prebytku/ Úprava schodku</i>	256,10
Upravené hospodárenie obce	4 518,39

Prebytok rozpočtu v sume 1 765,23 EUR zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V zmysle ustanovenia § 16 odsek 6 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) citovaného zákona, z tohto prebytku vylučujú :

- a) nevyčerpané prostriedky zo sociálneho fondu podľa zákona č.152/1994 Z.z. o sociálnom fonde v sume 256,10 EUR,

upravený prebytok rozpočtu v sume 1509,23 Eur

navrhujeme použiť na:

- tvorbu rezervného fondu 1 509,23 EUR

Zostatok finančných operácií v sume 3009,16 EUR podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších

- tvorbu rezervného fondu 3 009,16 EUR

Na základe uvedených skutočností navrhujeme tvorbu rezervného fondu za rok 2018 vo výške 451,83 EUR.

7.3. Rozpočet na roky 2019 - 2021

	Skutočnosť k 31.12.2018	Rozpočet na rok 2019	Rozpočet na rok 2020	Rozpočet na rok 2021
Príjmy celkom	142594,80	76620,00	76620,00	76620,00
z toho :				
Bežné príjmy	90952,89	76620,00	76620,00	76620,00
Kapitálové príjmy	46185,85			
Finančné príjmy	1310,90			

	Skutočnosť k 31.12.2018	Rozpočet na rok 2019	Rozpočet na rok 2020	Rozpočet na rok 2021
Výdavky celkom	137820,31	76620,00	76620,00	76620,00
z toho :				
Bežné výdavky	87489,30	76620,00	76620,00	
Kapitálové výdavky	47884,11			
Finančné výdavky	2446,90			

8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

8.1. Majetok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2017	Skutočnosť k 31.12.2018
Majetok spolu	260 651,88	284302,40
Neobežný majetok spolu	255389,16	281 059,27
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	18396,00	16788,00
Dlhodobý hmotný majetok	236993,16	264271,27
Dlhodobý finančný majetok		
Obežný majetok spolu	4639,72	2319,53
z toho :		
Zásoby		
Zúčtovanie medzi subjektami VS		
Dlhodobé pohľadávky		
Krátkodobé pohľadávky	4183,40	1235,88
Finančné účty	456,32	1083,65
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.		
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.		
Časové rozlíšenie	623,00	923,60

8.2. Zdroje krytia

Názov	Skutočnosť k 31.12.2017	Skutočnosť k 31.12.2018
Vlastné imanie a záväzky spolu	260651,88	284302,40
Vlastné imanie	61372,42	61065,77
z toho :		
Oceňovacie rozdiely		
Fondy		
Výsledok hospodárenia	61372,42	61065,77
Záväzky	30951,70	24089,70
z toho :		
Rezervy	300,00	300,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS		
Dlhodobé záväzky	682,24	944,22
Krátkodobé záväzky	22583,86	16595,88

Bankové úvery a výpomoci	7385,60	6249,60
Časové rozlíšenie	168327,76	199146,93

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

- vykázaný prírastok majetku v sume 1 739 € altánok- oáza oddychu pri studničke
prírastok v sume 15 000 € oplotenie cintorína
prírastok v sume 31 145,11 € hasičská zbrojnica.

8.3. Pohľadávky

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2017	Zostatok k 31.12 2018
Pohľadávky do lehoty splatnosti	4183,40	1235,88
Pohľadávky po lehote splatnosti		

8.4. Závazky

Závazky	Zostatok k 31.12 2017	Zostatok k 31.12 2018
Závazky do lehoty splatnosti	22583,86	16595,88
Závazky po lehote splatnosti		

9. Hospodársky výsledok za 2018 - vývoj nákladov a výnosov

Názov	Skutočnosť k 31.12.2017	Skutočnosť k 31.12.2018
Náklady		
50 – Spotrebované nákupy	25764,80	17458,69
51 – Služby	23710,02	18314,52
52 – Osobné náklady	45408,06	41835,21
53 – Dane a poplatky	59,40	58,60
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	4682,35	1322,54
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	20853,00	22514,00
56 – Finančné náklady	1314,57	1568,84
57 – Mimoriadne náklady		
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	100,00	
59 – Dane z príjmov		

Výnosy		
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	2160,75	1961,72
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb		
62 – Aktivácia		
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	50446,98	72582,86
64 – Ostatné výnosy	1582,82	1892,62
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	300,00	300,00
66 – Finančné výnosy	10,16	10,16
67 – Mimoriadne výnosy		
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	52001,97	26018,39
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/		

Hospodársky výsledok /~~kladný~~, záporný/ v sume 306,65 EUR bol zúčtovaný na účet 428 - Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

10. Ostatné dôležité informácie

10.1. Prijaté granty a transfery

V roku 2018 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantov a transferov	Suma prijatých prostriedkov v EUR
ÚPSVR	§54,§60	4082,74
MDV SR	Miestne komunikácie	12,48
MF SR	Oplotenie cintorína	15000,00
MV SR	Výstavba hasičskej zbrojnice	29446,85
MV SR	Voľby do samosprávy obcí	577,17
MV SR	Register obyvateľov, register adries	114,97
Úrad vlády SR	Kultúra národnostných menšín	500,00
Environmentálny fond SAŽP	Obnova dediny	5000,00
MŽP SR	Starostlivosť o životné prostredie	27,28

Popis najvýznamnejších prijatých grantov a transferov:

- Výstavba hasičskej zbrojnice
- Oplotenie cintorína
- Obnova dediny – Oáza oddychu pri studničke Volica.

10.2. Poskytnuté dotácie

V roku 2018 obec neposkytla zo svojho rozpočtu dotácie v zmysle VZN č.2/2012 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce.

10.3. Významné investičné akcie v roku 2018

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2018:

- Výstavba hasičskej zbrojnice
- Oplotenie cintorína

10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

- Obecný vodovod obnova vodných zdrojov
- Rekonštrukcia kultúrneho domu a obecného úradu.

10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa.

10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Obec nevedie žiadny súdny spor.

Vypracoval: Bc. Mária Bočkoriková

Schválil: Ing. Monika Rohaľová
starostka obce

Vo Volici dňa 20.5.2019

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky